

1

Verhalen

Iedereen die Benjamin Ovich kende, vooral wij die hem zo goed kenden dat we hem kortaf Benji noemden, wist in zijn hart dat hij niet iemand was met wie het goed zou aflopen.

We hoopten natuurlijk toch van wel. Mijn god, we hoopten het zo. Naïeve dromen zijn de laatste verdedigingslinie van de liefde, dus we maken onszelf op de een of andere manier altijd wijs dat onze dierbaren niet door vreselijke tragedies getroffen zullen worden en dat juist onze mensen aan het noodlot zullen ontsnappen. Voor hen dromen we van eeuwig leven, vragen we om superkrachten en proberen tijdachines te bouwen. We hopen, mijn god, we hopen het zo.

Maar de waarheid is dat sagen over jongens zoals Benji bijna nooit eindigen met dat ze oude mannen worden. Ze krijgen geen lange geschiedenis en ze sterven niet vredig in een bejaardentehuis met hun hoofd op een zacht kussen.

Jongens zoals Benji sterven jong. Ze sterven gewelddadig.

2

Stormen

‘Hou het simpel.’ Dat advies wordt vaak gegeven, zowel in het ijshockey als in het leven. Maak dingen niet ingewikkelder dan nodig is, denk niet te veel na, het liefst helemaal niet. Dat zou misschien voor een verhaal als dit ook moeten gelden, want dat zou je snel moeten kunnen vertellen, het begint nu, het eindigt over minder dan twee weken en hoeveel kan er in die tijd nou in twee ijshockeysteden gebeuren? Niet veel, natuurlijk.

Alleen alles.

Het probleem met zowel ijshockey als met het leven is namelijk dat de simpele momenten zeldzaam zijn. Alle andere zijn een strijd. Deze geschiedenis begint niet vandaag pas, die is al twee jaar bezig, want toen ging Maya Andersson hier weg. Ze verliet Björnstad en reisde door Hed op haar weg naar het zuiden. De twee steden in het bos liggen zo dicht bij elkaar en zo ver van de rest dat het voelde als emigreren. Op een dag zal Maya zingen dat iemand die zo dicht bij de wildernis opgroeit, misschien ook dicht bij de wildernis in zichzelf staat, dat zal waarschijnlijk zowel een overdrijving als een understatement zijn, dat geldt voor bijna alles wat over ons wordt gezegd. Maar als je hier op bezoek komt en toevallig in café De Pels verzeild raakt en geen klap krijgt omdat je zo

stom bent om te vragen hoe oud ze is of om een schijfje citroen in je drankje te vragen, misschien vertelt Ramona, die achter de bar staat, je dan iets belangrijks. 'Hier in het bos zijn de mensen afhankelijker van elkaar dan in de grote steden. Hier zitten we aan elkaar vast, of we dat nou willen of niet, we zitten zo erg aan elkaar vast dat als de ene gozer zich te wild omdraait in zijn slaap, een andere gozer aan de andere kant van de stad zijn nachthemd kwijtraakt.'

Wil je deze plaats begrijpen? Dan moet je de verbanden begrijpen, hoe alles en iedereen in elkaar haakt, met onzichtbare draden van relaties, loyaliteit en schuld. De ijshal en de fabriek, het ijshockeyteam en de politici, de positie op de ranglijst en geld, sport en werkgelegenheid, jeugdvrienden en teamgenoten, burens, collega's en families. Het heeft ervoor gezorgd dat mensen het hier in eendracht hebben overleefd, maar het heeft er ook voor gezorgd dat we vreselijke misdrijven tegen elkaar hebben begaan. Ramona zal je niet alles vertellen, dat zal niemand doen, maar wil je het begrijpen? Wil je het echt begrijpen? Dan moet je weten hoe we hier zijn gekomen.

Tweënhalf jaar geleden, in de winter, werd Maya verkracht op een feest van Kevin Erdahl, de beste ijshockeyspeler die iemand hier tot dan toe ooit had gezien. Tegenwoordig gebruikt natuurlijk niemand het woord 'verkrachting', ze zeggen dingen als 'het schandaal' of 'wat er toen gebeurde' of 'nou, je weet wel'. Iedereen schaamt zich, niemand kan het vergeten. De keten van gebeurtenissen die op dat feest begon, beïnvloedde uiteindelijk politieke beslissingen en liet geld van de ene stad naar de andere vloeien. Dat leidde op zijn beurt tot een voorjaar en een zomer van vreselijk verraad, daarna tot een herfst van haat en een winter van geweld. Het begon met ruzie in de ijshal en eindigde bijna met oorlog op straat, de mannen in zwarte jacks die de politie 'hooligans' noemt, maar die iedereen in Björnstad kent als 'de Groep', vielen hun vijanden in Hed aan en de mannen uit Hed reageerden door café De Pels in brand te steken. Tijdens de wraaktocht verloor de Groep een jongeman van wie ze boven alles hielden, Vidar, bij een auto-ongeluk. Dat was de climax, de uiteindelijke consequentie van jarenlange agressie, daarna kon niemand er meer te-

gen. Vidar werd begraven, twee mannen uit Hed kwamen in de gevangenis terecht en er werd een wapenstilstand gesloten tussen de hooligans, maar ook tussen de steden. Die heeft tot nu toe redelijk standgehouden, maar lijkt met de dag breekbaarder te worden.

Kevin en zijn familie zijn vertrokken, ze zullen nooit terugkeren, dat zou niemand toestaan. Heel Björnstad heeft zijn best gedaan om alle herinneringen aan Kevin uit te wissen en ook al zou niemand dat toegeven, het werd een stuk makkelijker toen Maya ook een tas inpakte. Ze verhuisde helemaal naar de hoofdstad in het zuiden, ging aan het conservatorium studeren en werd bijna een ander mens, dus alle achterblijvers konden steeds minder over 'het schandaal' praten, totdat het bijna was alsof het nooit was gebeurd.

Benji Ovich, die ooit de beste vriend van Kevin was, pakte ook een tas in. Die was veel kleiner dan die van Maya, maar zijn reis was veel langer, zij ging ergens heen, hij ging alleen maar weg. Zij zocht naar antwoorden in het licht en hij zocht ernaar in het donker, zij in de kunst en hij in de fles, het lukte hun geen van beiden echt.

Op de plaats die ze achterlieten, was Björnstad Hockey bezig ten onder te gaan. In een stad die altijd van het onmogelijke had gedroomd was bijna niemand meer tot dromen in staat. Peter Andersson, Maya's vader, stopte als technisch manager en zei het ijshockey vaarwel. De sponsors namen de benen en de gemeente sprak zelfs over het opheffen van de hele club, dan konden alle middelen en subsidies naar Hed Hockey gaan. Pas op het allerlaatste moment werd Björnstad gered door nieuw geld en koppige plaatselijke zakenlieden. De nieuwe buitenlandse eigenaren van de fabriek zagen de club als een manier om door de plaatselijke gemeenschap te worden geaccepteerd en een opportunistische politicus genaamd Richard Theo zag de kans om stemmen te winnen, door hen dook er precies genoeg kapitaal op om de ondergang af te wenden. Tegelijkertijd werden oude bestuursleden vervangen, er werd vergaderd over het 'merk' van de club en al gauw presenteerde men met trots een geheel nieuw 'ethisch kompas'. Er werden brochures verstuurd met de aanmoediging: *Word sponsor van Björnstad Hockey. Dat is gemakkelijk en ook goed!* Tegen alle ver-

wachtingen in werd het tij gekeerd, eerst op het ijs en daarna erbuiten. De trainer van Björnstad, Elisabeth Zackell, solliciteerde bij een grotere club, maar kreeg de baan niet, die ging naar de trainer van Hed, dus die verliet het bos en nam een paar van Heds beste spelers mee. Hed had opeens geen leider meer en dook al snel in hetzelfde gat van intriges en gevechten om de macht als alle clubs in die situatie schijnen te doen. Intussen bouwde Zackell in Björnstad een nieuw team op, ze maakte een jongeman genaamd Bobo hulptrainer en stelde een roversbende van spelers samen met een zestienjarige genaamd Amat in de spits. Amat is nu achttien en de met afstand grootste ster van de omgeving, zo'n groot talent dat de hele vorige winter het gerucht ging dat hij zou worden gedraft voor de NHL en prof zou worden in Noord-Amerika. Het hele vorige seizoen domineerde hij elke wedstrijd, totdat hij afgelopen voorjaar geblesseerd raakte en als dat niet was gebeurd, had Björnstad de hele competitie gewonnen en waren ze gepromoveerd, daar was de hele stad van overtuigd. Als Hed daarentegen niet op miraculeuze wijze punten had weten te scoren in hun laatste wedstrijden, waren ze onderaan geëindigd en gedegradeerd.

Alles wat totaal onwaarschijnlijk had geleken toen Maya en Benji vertrokken, lijkt nu, twee jaar later, alleen een kwestie van tijd. De groene stad is op weg naar boven en de rode op weg naar beneden. Björnstad lijkt er elke maand sponsors bij te krijgen en Hed elke maand minder, de ijshal van Björnstad is pas gerenoveerd, terwijl bij die van Hed het dak op instorten staat. De grootste werkgevers van Björnstad, de fabriek en de supermarkt, nemen weer personeel aan. De grootste werkgever van Hed, het ziekenhuis, krimpt elk jaar verder in. Het geld zit nu bij Björnstad, hier zijn de banen, wij zijn de winnaars.

Wil je het begrijpen? Dan moet je begrijpen dat het om meer gaat dan plaatsen op de kaart. Van bovenaf lijken we waarschijnlijk twee gewone steden in het bos, nauwelijks meer dan dorpen in de ogen van sommigen, het enige wat Björnstad en Hed in wezen van elkaar scheidt is een weg die tussen de bomen door kronkelt. Het lijkt niet eens zo'n lange weg, maar je komt er snel achter dat het een flink eind lopen is als je dat hier bij temperaturen on-

der nul en met tegenwind komt proberen. En andere temperaturen en windsoorten hebben we hier niet. We haten Hed en Hed haat ons. Als we het hele seizoen alle andere ijshockeywedstrijden winnen, maar er één van hen verliezen, voelt het als een verloren jaar. Het is niet genoeg dat het met ons goed gaat, pas als het bij hen compleet in de soep loopt, kunnen we echt blij zijn. Björnstad speelt in groene shirts met een beer erop en Hed in rode met een stier erop, dat klinkt simpel, maar die kleuren maken het onmogelijk om te zeggen waar de ijshockeyproblemen eindigen en alle andere problemen beginnen. Er is geen schutting in Björnstad die rood is geverfd en geen enkele in Hed die groen is geverfd, daarbij maakt het niet uit of de huiseigenaar interesse voor ijshockey heeft of niet, dus niemand weet of de ijshockeyclubs hun kleur aan de hekken hebben ontleend, of andersom. Of de haat de clubs heeft gebaard, of de clubs de haat. Dus wil je de ijshockeysteden begrijpen? Dan moet je begrijpen dat het bij de sport hier om meer gaat dan om sport.

Maar wil je de mensen begrijpen? Echt begrijpen? Dan moet je ook weten dat zeer binnenkort een vreselijke natuurramp dingen waarvan we houden kapot zal maken. Want misschien wonen we in ijshockeysteden, we zijn in de eerste plaats bosmensen. We zijn omgeven door bomen, rotsen en grond die in de loop van millennia soorten hebben zien komen en weggevaagd worden, misschien kunnen we doen alsof we groot en sterk zijn, maar tegen de aarde kunnen we niet op. Op een dag begint het hier te waaien en in de nacht die volgt krijg je het gevoel dat de wind nooit meer zal gaan liggen.

Binnenkort zal Maya liedjes over ons zingen, over de mensen die vanbinnen en vanbuiten dicht bij de wildernis staan. Ze zal zingen dat de plaats waar ze is opgegroeid door tragedies gedefinieerd wordt, die ons troffen en waar we schuldig aan waren. Ze zal zingen over deze herfst waarin het bos zich uit alle macht tegen ons keert. Ze zal zingen dat elke gemeenschap het totaal is van haar keuzes en dat het uiteindelijk onze verhalen zijn die ons verbinden. Ze zal zingen:

Dit verhaal begon met een storm

Het is de ergste van een generatie in deze omgeving. Dat zeggen we misschien van elke storm, maar deze is onvergelijkelijk. Er is gespeculeerd dat de sneeuw misschien laat komt dit jaar, maar de winden zijn vroeg, augustus eindigt met een benauwde, onheilspellende hitte, voordat de herfst de deur intrapt en de temperatuur een vrije val maakt. De natuur om ons heen wordt onberekenbaar en agressief, dat merken de honden en de jagers het eerst, en daarna alle anderen ook algauw. We nemen de waarschuwingen waar, toch komt de storm met zo'n kracht dat die de lucht uit ons beukt. Hij verwoest het bos met wortel en tak en dooft de hemel, gaat tegen onze huizen en steden tekeer als een volwassen man die een kind slaat. Oeroude boomstammen buigen, onwrikbaar waren ze als rotsen en nu opeens niet sterker dan grassprietjes onder een voetzool. De storm dreunt zo hard in de oren dat de mensen in de buurt ze alleen zien vallen en ze niet horen breken. In de bebouwde kom laten platen en dakpannen los en worden zwaar door de lucht geslingerd, vlijmscherpe projectielen op zoek naar iedereen die alleen maar probeert thuis te komen. Het bos valt op de wegen, totdat het net zo onmogelijk is om hier te komen als om hier weg te gaan, de stroomstoringen die volgen laten de steden blind achter in de nacht en de mobiele telefoons doen het maar af en toe. Iedereen die iemand te pakken krijgt van wie hij houdt, schreeuwt hetzelfde in het toestel: Blijf binnen, blijf binnen!

Maar een jongeman uit Björnstad rijdt in paniek in een kleine auto over kleine wegen om bij het ziekenhuis in Hed te komen. Hij durfde niet van huis te gaan, maar ook niet thuis te blijven, zijn zwangere vrouw zit naast hem en nu is het zover, storm of geen storm. Hij bidt tot God, als een atheïst in een loopgraf, zij gilt als de boom nietsontziend op de motorkap klappt en het metaal zo heftig meegeeft dat ze tegen de voorruit gesmeten wordt. Niemand hoort hen.

3

Brandweerlieden

Wil je de mensen begrijpen die in twee ijshockeysteden wonen? Echt begrijpen? Dan moet je weten tot wat voor erge dingen we allemaal in staat zijn.

De wind loeit niet boven het huis aan de rand van Hed, hij brult. De gevel wordt naar buiten gezogen, de vloeren trillen, zodat de rode Hed Hockey-shirts en vaantjes die overal aan de muren hangen heen en weer bewegen. De vier kinderen in het huis zullen naderhand zeggen dat ze dachten dat het universum hen probeerde te doden. Tess is het oudst, zeventien, na haar komen de vijftienjarige Tobias, de dertienjarige Ted en de zevenjarige Ture. Ze zijn bang, net als alle kinderen, maar ze zijn wakker en voorbereid, want ze zijn niet helemaal zoals andere kinderen. Hun moeder is verloskundige, hun vader is brandweerman, en soms is het net alsof dit gezin alleen in een crisis echt functioneert. Zodra ze hadden ingezien wat er op hen afkwam, stonden de kinderen in de tuin, ze ruimden de tuinmeubels, de schommels en het klimrek op, zodat die niet door de ruiten geslingerd werden als de wind ze vond. Hun vader, Johnny, rende naar een tuin verderop in de straat om daar te helpen. Hun moeder, Hannah, belde iedereen die ze ken-

den om te vragen of het hun ergens aan ontbrak. Het werden een heleboel telefoontjes, want ze lijken iedereen te kennen, ze zijn allebei geboren en getogen in Hed en als de ene in de brandweerkazerne werkt en de andere in het ziekenhuis, is er uiteindelijk niemand die niet weet wie ze zijn. Dit is hun gemeenschap, hun kinderen hebben op dezelfde pleintjes tussen de gebouwen leren fietsen als zijzelf vroeger en worden volgens eenvoudige principes opgevoed: hou van je familie, werk hard, wees blij als Hed Hockey een wedstrijd wint, maar wees nog blijer als Björnstad Hockey verslagen wordt. Help degene die hulp nodig heeft, wees een goede buur en vergeet nooit waar je vandaan komt. Dat laatste leren de ouders hun kinderen niet door het te zeggen, maar door het te doen. Ze leren hun dat je overal ruzie over kunt maken, maar als het er echt om spant, trek je één lijn, want in zijn eentje heeft een mens geen kans.

De storm voor het raam had een eind gemaakt aan een andere storm binnen, de ouders hadden weer eens ruzie, een erge ruzie. Hannah is een kleine, lichte vrouw. Nu staat ze voor het keukenraam op haar wangen te bijten en haar blauwe plekken te masseren. Ze is getrouwd met een idioot. Johnny is lang en breedgeschouderd, hij heeft een dichte baard en zware vuisten, als ijshockeyer was hij degene die als eerste zijn handschoenen neersmeet en vocht, daar stond hij om bekend, de razende stier op het logo van Hed Hockey had evengoed een karikatuur van hem kunnen zijn. Hij is driftig en koppig, ouderwets en vooringenomen, een van die stereotiepe brallerige middelbare scholieren die nooit echt volwassen zijn geworden. Hij speelde ijshockey zolang hij de kans kreeg en werd daarna brandweerman, hij verruilde de ene kleedkamer voor de andere en bleef in alles wedijveren: wie de meeste kilo's kon bankdrukken, het snelst door het bos kon rennen of de meeste biertjes kon drinken bij het barbecueën. Ze wist vanaf de eerste dag met hem dat wat toen charmant was op een dag gevaarlijk kon worden, een slechte verliezer kan agressief worden, een vurig temperament kan in geweld veranderen. 'Een lange lont, maar veel kruit, dat zijn de gevaarlijksten,' zei haar schoonvader altijd. Er staat een vaas in de gang die ooit in honderd stukjes is geslagen

en daarna zorgvuldig weer in elkaar is gelijmd, zodat Hannah het niet zou vergeten.

Johnny komt vanuit de tuin naar binnen. Hij werpt haar een steelse blik toe, om te kijken of ze nog steeds van slag is. Zo eindigen de ruzies altijd, want ze is getrouwd met een idioot en hij luistert nooit, er gaat altijd iets kapot.

Hij maakt iedereen wijs dat hij zo hard is, maar hij kan echt ongelooflijk gevoelig en lichtgeraakt zijn, bedenkt ze vaak. Als Hed Hockey op zijn donder krijgt, is het alsof hij ook een pak slaag heeft gekregen. Toen de plaatselijke krant dit voorjaar schreef dat 'Björnstad Hockey het moderne vertegenwoordigt, terwijl Hed Hockey staat voor alles wat oud en sleets is,' vatte hij dat persoonlijk op, alsof ze tegelijkertijd hadden geschreven dat zijn hele leven en al zijn waarden verkeerd waren. De club is de stad en de stad is zijn familie, zo onwrikbaar loyaal is hij, en dat haalt altijd het meest extreme in hem naar boven. Hij moet altijd stoer doen, nooit bang zijn, altijd recht op de catastrofe afrennen.

Een jaar of wat geleden werd het land door vreselijke bosbranden geteisterd, Hed en Björnstad werden niet getroffen, maar een paar uur verderop was het echt erg. Johnny, Hannah en de kinderen hadden vakantie, de eerste sinds lange tijd, ze waren op weg naar een avonturenbad in het zuiden, maar ze hoorden het nieuws op de radio. De ruzie begon al voordat de telefoon rinkelde, want Hannah wist dat hij, zodra dat gebeurde, de auto meteen zou keren. De kinderen doken ineem op de achterbanken van de minibus, want ze hadden het eerder gezien: dezelfde ruzie, hetzelfde geschreeuw, dezelfde gebalde vuisten. Getrouwd met een idioot.

Gedurende de dagen dat Johnny naar de bosbrand was, werden de nieuwsbeelden op tv steeds heftiger. Elke avond moest Hannah net doen alsof ze zich geen zorgen maakte, terwijl de kinderen zichzelf in slaap huilden, en elke nacht stortte ze eenzaam voor het keukenraam in. Ten slotte kwam hij thuis, misschien was er maar ruim een week verstreken, maar het leken er wel honderd, hij was uitgemergeld en zo vies dat een deel van het vuil nooit helemaal van zijn huid te wassen viel. Ze stond in de keuken en zag hem bij de kruising uit een auto stappen en het laatste stukje zelf strom-

pelen, alsof hij elk moment kon instorten en er alleen een hoopje stof van hem zou overblijven. Hannah rende naar de keukendeur, maar de kinderen hadden hem ook al gezien, ze vlogen de trappen af, drongen langs haar heen en struikelden over elkaar op weg naar buiten. Hannah bleef voor het raam staan en zag dat ze in Johnny's armen sprongen totdat ze alle vier als aapjes zaten vastgeklampt aan zijn enorme lichaam. Tobias en Ted om zijn nek, Tess op zijn rug en de kleine Ture, die alleen aan zijn arm hing. Hun vader was vies, bezweet en uitgeput, maar tilde hen toch alle vier op en droeg hen het huis in, alsof ze niets wogen. 's Nachts sloep hij op een matras in Tures kamer, waar de andere kinderen hun matras vervolgens ook naartoe sleepten, pas na vier nachten kreeg Hannah hem terug. Kon ze zijn armen weer om zich heen voelen en weer tegen zijn shirt aan ademen. De laatste ochtend was ze zo jaloers op haar eigen kinderen, zo boos op zichzelf en zo moe van alle ingehouden emoties, dat ze die klotevaas op de grond gooide.

Ze lijfde hem weer in elkaar en niemand van het gezin durfde met haar te praten voordat ze klaar was. Daarna ging haar man naast haar op de vloer zitten, zoals gewoonlijk, en fluisterde: 'Niet boos zijn op me. Ik kan er niet tegen als je boos op me bent.' Ze had het gevoel dat haar stembanden knapten toen ze terugzei: 'Het was niet eens jouw brand, schat, de brand was niet eens h er!' Hij boog zich voorzichtig naar voren, ze voelde zijn adem in haar handpalmen toen hij die kuste en vervolgens zei hij: 'Alle branden zijn mijn branden.' Wat haatte ze en verafgoodde ze die sukkel daarom. 'Jouw taak is thuiskomen. Je enige taak is thuiskomen,' bracht ze hem in herinnering en toen glimlachte hij. 'Ik ben er toch?' Ze sloeg hem uit alle macht op zijn schouder. Ze is al zoveel idiote mannen tegengekomen die zichzelf wijsmaken dat zij de eersten zouden zijn om recht een brand in te rennen om anderen te redden, maar haar idioot van een man is iemand die dat ook echt doet. Dus telkens wanneer hij vertrekt, hebben ze dezelfde ruzie, want elke keer wordt ze weer net zo boos op zichzelf omdat ze zo bang wordt. Het eindigt er altijd mee dat ze iets kapotslaat. Die keer was het een vaas en vandaag waren het haar eigen knokkels. Toen de storm begon en hij meteen zijn telefoon

ging opladen om voorbereid te zijn, sloeg ze recht met haar vuist op het aanrecht. Nu masseert ze de blauwe plekken en vloekt. Ze wil dat hij erheen gaat, maar vindt dat ook verschrikkelijk, en zo uit zich dat bij haar.

Hij komt de keuken in, ze voelt zijn baard tegen haar nek. Hij denkt dat hij zo stoer en hard is, maar eigenlijk is hij de gevoeligste van allemaal, daarom schreeuwt hij nooit terug tegen haar. De stormt beukt tegen het raam en ze weten beiden dat de telefoon straks zal rinkelen, dat hij erheen zal moeten gaan, en dat zij dan weer boos zal worden. 'Als ze op een dag niet meer boos op je is, dan moet je je zorgen maken, want dan houdt ze niet meer van je,' zei Johnny's vader tegen hem toen ze trouwden. 'Een lange lont, maar veel kruit in die vrouw, pas maar op!' lachte zijn vader vervolgens.

Hannah mag dan getrouwd zijn met een idioot, ze is zelf ook niet goed wijs, haar humeur kan Johnny naar de rand van de uitputting drijven en haar chaos kan hem waanzinnig maken. Hij raakt in paniek als dingen niet op hun plek liggen, zodat hij weet waar alles is, dat geldt zowel voor de brandweerauto als de kledingkast als de keukenla, en dan trouwde hij met iemand die vond dat je in bed nog niet eens een vaste plek hoefde te hebben. Hannah ging de ene avond aan de ene kant liggen en de volgende avond aan de andere, net hoe het uitkwam, en hij wist niet waar hij heen moest met zijn frustratie. Wie heeft er nou geen vaste plek in bed? Bovendien loopt ze met schoenen aan naar binnen, maakt ze de wastafel niet schoon na gebruik en verwisselt ze botermessen en kaasschaven van plaats, zodat het bij elk ontbijt weer een speurtocht is. Ze is erger dan de kinderen.

Maar nu steekt ze haar hand uit en laat haar vingers door zijn baard dwalen. Zijn handen sluiten zich om haar middel en dan maakt het allemaal niet meer uit. Ze kennen elkaar inmiddels. Ze heeft geaccepteerd dat een leven met een brandweerman een ritme heeft dat andere mensen nooit begrijpen. Ze heeft bijvoorbeeld moeten leren plassen in het donker, want toen ze net samenwoonden en ze de eerste keren midden in de nacht de lamp aandeed, werd hij wakker en dacht dat het de knipperende alarmlamp in

de kazerne was. Hij was in zijn slaap uit bed gesprongen, had zich aangekleed en zat al in de auto, toen ze in alleen een onderbroek achter hem aan kwam rennen en vroeg waar hij in vredesnaam mee bezig was. Het duurde een aantal verwarde nachten voordat ze accepteerde dat hij dat gedrag niet kon afleren, en dat ze dat diep in haar hart ook niet wilde.

Hij is iemand die naar de brand toe rent. Geen aarzeling, geen vragen, hij rent gewoon. Ze zijn zeldzaam, die mensen, maar je weet wie het zijn als je hen ziet.

Ana is achttien jaar. Ze kijkt uit het raam van haar vaders huis aan de rand van Björnstad. Ze trekt een beetje met haar been, want onlangs heeft ze een knieblesure opgelopen bij een vechtsport-training, nadat een jongen van haar leeftijd had gezegd dat meisjes niet goed kunnen trappen. Ze trapte zijn rib kapot en gaf een kniestoot tegen zijn hoofd, en ook al was zijn schedel leeg, hij was helaas wel hard, dus nu loopt ze mank. Ze heeft altijd al een bliksemsnel lichaam gehad, maar een langzaam inschattingsvermogen, ze begrijpt mensen slecht, maar kan de natuur des te beter lezen. Ze ziet nu de bomen voor het raam bewegen, had het vanochtend al gezien, en had veel eerder dan de meeste andere mensen gevoeld dat er een storm op komst was. Dat leren kinderen van een goede jager, en een betere jager dan haar vader vind je hier niet. Die man zit zo vaak in het bos dat hij het verschil tussen een jachtradio en een telefoon soms vergeet en na elke zin 'over' zegt als hij thuis wordt gebeld. Ana heeft in dat bos leren kruipen en lopen, want dat was de enige manier om bij hem te zijn. Het bos was haar school en haar speelplaats, hij heeft haar alles geleerd over wilde wezens en de onzichtbare krachten in de aarde en in de lucht. Dat was zijn liefdesgeschenk. Toen ze klein was, leerde hij haar spoorzoeken en schieten, toen ze ouder werd, nam hij haar mee als de gemeente hem belde na een wildongeluk en er gewonde dieren moesten worden gezocht en afgemaakt. Als je door bos omgeven leeft, leer je dat te beschermen, maar je er ook door te

laten beschermen. Uiteindelijk kijk je uit naar dezelfde dingen als waar de planten naar uitkijken, zoals het voorjaar en de zon, maar je vreest ook wat zij vrezen: brand, natuurlijk, maar misschien nog meer de wind. Want de wind kun je niet tegenhouden of blussen, die wijkt niet uit voor stam of huid, de wind vernielt, knakt en doodt wat hij wil.

Dus Ana kon het onweer in de boomtoppen horen en in haar binnenste voelen, toen alles nog kalm en stil was buiten. Ze schonk water in alle jerrycans en emmers, haalde het butagasstel uit de kelder, stopte nieuwe batterijen in de hoofdlampen en legde lucifers en waxinelichtjes klaar. Ten slotte ging ze een paar uur lang mechanisch en verbeterd hout hakken, dat ze de grote kamer binnensleepte. Nu het onweer Björnstad nadert, sluit ze deuren en ramen, doet met veel gerammel de vaat in de keuken en speelt liedjes van haar beste vriendin Maya af op de stereo, want Maya's stem kalmeert Ana en alle dagelijkse geluiden van Ana kalmeren de honden. Toen ze klein was, beschermden ze haar, maar nu is het omgekeerd. Als je Maya vraagt wie Ana is, antwoordt ze: 'Een krijger.' Dat zegt ze niet alleen omdat Ana iedereen verrot kan slaan, maar meer nog omdat het leven geprobeerd heeft Ana verrot te slaan, al sinds ze werd geboren en geen kans had. Ze is onbreekbaar.

Ze zit in de laatste klas van de middelbare school in Björnstad, maar ze is al lang volwassen. Dochters van ouders die te diep in de fles kijken, worden sneller volwassen. Toen Ana klein was, leerde haar vader haar het vuur in de open haard in de gaten te houden, om er altijd op precies het goede moment hout op te leggen, zodat het nooit helemaal uitging. Als hij zijn periodes heeft, soms van dagen en soms van maanden, houdt hij zijn dronkenschap op dezelfde manier in de gaten. Hij wordt nooit gemeen, niet eens luidruchtig, hij is alleen nooit helemaal nuchter. Hij zal door deze hele storm heen slapen, snurkend in zijn stoel in de woonkamer, tussen alle vechtsportbekers van Ana waar hij zo trots op is en alle foto's van haar uit haar kindertijd, waar zij haar moeder zo zorgvuldig uit heeft weggeknipt. Hij is te dronken om de telefoon te horen rinkelen. Ana wast af en zet het geluid van de muziek in de keuken

harder, de honden liggen bij haar voeten, zij horen het ook niet. De telefoon rinkelt en rinkelt en rinkelt.

Ten slotte rinkelt de deurbel.

‘Niks aan de hand, het waait alleen een beetje,’ fluistert Johnny. Hannah probeert het te geloven. Hij gaat nu geen brand blussen, de andere brandweerlieden en hij gaan er straks met motorzagen op uit om de wegen vrij te maken als de bomen vallen, zodat andere hulpdiensten en de thuiszorg erlangs kunnen. Als brandweerman ben je hier voor negentig procent houthakker, moppert hij altijd, maar ze weet dat hij er trots op is. Hij hoort bij dit bos.

Ze draait zich om, gaat op haar tenen staan en bijt in zijn wang. Zijn knieën knikken. Hij is de grootste en sterkste in bijna elke kamer die hij binnenstapt, maar wat andere mensen ook mogen denken, hij weet dat als de kinderen aan de andere kant van een brand zouden zijn, zij daar eerder naar binnen zou gaan dan hij. Ze is gecompliceerd, opstandig en brutaal en beslist niet snel tevreden te stellen, maar hij houdt vooral van haar vanwege haar volkomen brute, compromisloze beschermingsinstinct. ‘We helpen wie we kunnen helpen,’ fluistert ze altijd in zijn oor na de ergste dagen, als hij iemand verloren heeft op zijn werk of zij op het hare. Als brandweerman moet hij erop voorbereid zijn om de dood in al zijn fases te zien, maar zij werkt als verloskundige, dus zij ziet hem in de allerergste seconden: de eerste van het leven. Als ze die woorden uitspreekt, zijn ze zowel een troost als een manier om hen beiden te herinneren aan hun plicht. We helpen als we kunnen, wanneer we kunnen en wie we kunnen. Het is een bepaald soort baan, maar ook een bepaald soort mens.

Hij laat haar langzaam los, went er nooit aan dat een slordige herrieschopper zoals zij hem nog steeds van zijn stuk brengt. Hij gaat checken of zijn telefoon aan het opladen is en zij kijkt hem een hele poos na, went er nooit aan dat een zeurderige pietlut zoals hij na twintig jaar nog steeds iemand kan zijn die ze de kleren van

het lijf wil rukken zodra hij haar een blik toewerpt.

Ze hoort de telefoon in de gang. Het is zo ver. Ze doet haar ogen dicht, vloekt en neemt zich voor geen ruzie met hem te maken. Hij belooft nooit dat hij ongedeerd thuis zal komen, want dat betekent ongeluk. Hij zegt altijd alleen dat hij van haar houdt, keer op keer, en zij antwoordt: 'Dat is je geraden ook.' De telefoon blijft rinkelen. Hij neemt niet op, hij zit vast op de wc, neemt ze aan, dus ze schreeuwt zijn naam, want de ruiten rammelen al oorverdovend door de wind. De kinderen staan op een rijtje op de trap om hem een afscheidsknuffel te geven. Tess houdt haar armen om alle drie haar jongere broers heen: Tobias, Ted en Ture. Hun vader vond het gek dat ze allemaal een naam met dezelfde beginletter hadden, maar toen ze verliefd werden, had hij met hun moeder afgesproken dat zij de naam voor de kinderen mocht kiezen als hij de honden een naam mocht geven. Ze hebben nooit een hond genomen. Zij is altijd de betere onderhandelaar geweest.

Ture huilt tegen Tess' trui. Zijn broers en zus zeggen niet dat hij daarmee moet stoppen. Zij huilden ook toen ze klein waren, want je hebt geen familielid bij de brandweer, zo werkt dat niet, het hele gezin zit bij de brandweer. Ze hebben niet de luxe om te denken 'dat overkomt ons niet', ze moeten beter weten. Dus de afspraak van de ouders is simpel: ze mogen zich nooit tegelijkertijd in gevaar begeven. De kinderen moeten altijd iemand overhouden als het ergste zou gebeuren.

Johnny staat in de gang en praat hard in zijn telefoon, uiteindelijk schreeuwt hij, maar er is niemand. Hij denkt dat hij per ongeluk op de verkeerde knop heeft gedrukt, dus hij checkt zijn geschiedenis, maar er heeft niemand gebeld sinds hij tien minuten geleden met zijn moeder had gepraat. Het duurt een paar signalen voordat hij begrijpt dat niet zijn telefoon rinkelt, maar de hare. Hannah pakt hem verward op, staart naar het nummer, hoort de stem van haar baas aan de andere kant van de lijn. Dertig seconden later rent ze weg.

Wil je mensen begrijpen? Echt begrijpen? Dan moet je weten tot welke goede dingen we allemaal in staat zijn.